

Vezetőképző központ, Újszeged

Kezdetben KISZ-tábornak hívták, majd KISZ-iskolának, mígnem ez év tavaszán végleg fölvetta a KISZ Csongrád megyei bizottsága vezetőképző központja nevet. Korántsem a névváltozás hozta a döntő fordulatot az intézmény életében, hanem az a felismerés, hogy a megye ifjúsági vezetőinek még magasabb színvonalú eszmei, politikai neveléséhez elengedhetetlenül szükséges egy oktatási bázis létrehozása.

Újszegeden, a Fűrj és a Szövetség utca valamint a Felső kikötősről által határolt tiszéktárnai területen — az egykori nyári tábor helyén — építette föl a DÉLÉP a KISZ vezetőképző központ „centrumát”. A főépületszárnyban a három tanterem és a nagy előadóterem kívül egy hatvanszemélyes kollégium is helyet kapott. Ugyanitt található az irodák, az ifjúsági klub és a házi stúdió. Az oktatást korszerű audiovizuális berendezések segítik, s minden osztályterem felszereléséhez tartozik többek között egy frógép, film- és írásvetítő. A 35 millió forintos beruházás még nem fejeződött be — jelenleg a külső munkálatokat végzik a szakemberek — a KISZ-vezetőképzés azonban május óta zavartalanul folyik. Az építők most a parkok, sétányok kialakításán dolgoznak, s december elsején átadják rendeltetésének azt a mini stadiont, melynek bitumenszőnyegén a sport kedvelői hatféle labdajátékot játszhatnak. A stadiont a jövő év tavaszán világitóberendezéssel is ellátják. Felújították az ebédlőt, a szabadtéri foglalkoztatásokat, hamarosan elkészül a fotolabor, a házi nyomda, az orvosi rendelő és bővül a könyvtár. A KISZ-iskola hallgatói szabad idejükben kulturáltan szórakozhatnak: a klubban van színes tévé, sztereó rádió, tévéjáték, ezen kívül 35 fős újság, folyóirat közül válogathatnak. Az esztétikus környezetben telen 60 ifjúsági vezető tanulhat turnusokként, nyáron pedig egyszerre 180 fiatal szállhat meg a kő- és faházak általában.

Központunk hármas feladatot hivatott betölteni — tájékoztat Lovászi József, az intézmény igazgatója. — A vezetőképzés mellett ránk hárul a megyében folyó KISZ-es politikai nevelőmunka irányítása, de helyet tudunk adni a különböző mozgalmi rendezvényeknek is. Szeptembertől júniusig KISZ-titkárok, KISZ-bizottsági tagok továbbképzésével foglalkozunk hathetes, bentiakos tanfolyamokon. Külön osztály indul propagandistáknak, kultúrfelelősöknek, klubvezetőknek, gazdasági felelősöknek, klubvezetőknek, gazdasági felelősöknek. Évente 300 középvetítő végzetési el ezt a KISZ-iskolát. Az a célunk, hogy minden községi, üzemi KISZ-titkár eljusson ide, s gyarapíthassa politikai, világnézeti, vezetési ismereteit.

Hat hét tetemes idő, ha a munkából való kivesésre gondolok.

Tapasztalatunk, hogy akik innen kikerülnek, eredményesebben, tudatosabban vezetik a KISZ-szervezeteket. Megtérül az itt eltöltött másfél hónap, különösen, ha hosszabb távon vizsgáljuk ezt a kérdést, és a káderutánpótlás jelentőségét nézzük. Persze az is fontos, hogy olyan fiatalokat küldjünk a KISZ-iskolára, akik megfelelnek a követelményeknek és akikre a jövőben is számíthatunk, mint ifjúsági vezetők.

Úgy tudom, ebben az iskolában nyáron sincs vakáció.

A nyári hónapokban egyhetes tanfolyamokat szervezünk, ahol a KISZ-vezetők nagy tömegeit tájékoztatjuk a legfontosabb, legidőszerűbb feladatokról. Ugyanekkor úttörővezetőképzés is folyik. Az iskola négy tanárának munkáját külső előadók segítik. Előadásokat tartanak itt párt-, állami és társadalmi szervezetek vezetői, munkatársai, egyetemi oktatók, egy-egy téma szakértői.

Milyen szerepe van még a központnak?

Ismeretes, hogy Csongrád megyében 1350 KISZ-alapszervezet van, 37 ezer taggal. Évente csaknem 32 ezer fiatal részesei valamilyen politikai képzésben. Gondolok a vitakörökre, az aktivisták körére, a különböző tanfolyamokra. Mi látjuk el programanyaggal az alapszervezeteket, s egy 17 tagú társadalmimunkabizottság közreműködésével irányítjuk, koordináljuk a megyei KISZ-es politikai képzést.

A vezetőképző központ az idén rangos országos és megyei ifjúsági rendezvényeknek is helyet biztosított. Házigazdája volt a KISZ megyei küldötttervezetéknek, itt tartották az ifjúvezetők V. országos találkozójának megnyitóját, a szakmunkástanuló és ifjúmunkás napok záróünnepét. Az intézmény tárgyi és személyi feltételei adóttak ahhoz, hogy a KISZ-vezetők, aktivisták mozgalmi felkészítése magas színvonalon történjen.

R. L.

Kezek a magasban

Diákok az egyetemek vezetésében

Nem is olyan régen történt a Budapesti Műszaki Egyetemen: az egyik kar tanácsának arról kellett döntenie, hogy javasolják-e az egyetem egyik tanárának tanszékvezetői kinevezését. A hallgatók képviselőinek kezdeményezésére — mivel a tevékenységével elégedetlenek voltak — a kari tanács nemet mondott. Az egyetemi tanácsülésen hasonló döntés született. Mi történt ezután? A demokratikus fórumok határozatát elvetve mégis az illetőt nevezték ki tanszékvezetőnek.

Az úgy nem kavart nagy port diákkörökben, csak abban a néhány hallgatóban, akik választott tagjai ezeknek a testületeknek. Ők, a hallgatók érdekeinek képviselői, csatlódtak a demokratikus fórumok hitelébe.

A hallgatóknak jogaik vannak, ezt az ügy is jelzi. Csak hogy e jogok értékét a gyakorlat dönti el, és ezt nézve már nincs minden rendben. Az orvosi egyetemen a bajt így emlegették: érzésük szerint az igazán fontos ügyek a választott fórumok nélkül dölnék el.

Három ilyen fórum működik ma az egyetemeken: a tanszéki, a kari és az egyetemi tanács. Valamennyiben ott ülnek a hallgatók választott képviselői. Elmondhatják véleményüket a kérdés az, mennyire veszik figyelembe.

Mitől függ ez? A tanszéki képviselők működése tünik a legformálisabbnak. Gyakran „második vonalbeli” emberek vállalják (vagy kapják) ezt a feladatot. Tehát nem a legaktívabbak. Az ülésekre való felkészülésük néha csak abból áll, hogy színetben elcsípnek egy-egy hallgatót, és ilyen szegényes ismeretek birtokában természetesen nem lehet hozzájárulni komoly kérdésekhez. Am kapkodásra gyakran azért is kényszerülnek, mert a tanszéki tanács üléseinek munkatervét — például az orvosin — nem kapják meg előre. Nem is tart a tanszék igényt mondandójukra, csak a vizsgaidőpontok egyeztetésében, a zárthelyi dolgozatok megírásának idejében, és még néhány gyakorlatias kérdésben.

Kár, hogy így van. Mert a magasabb fórumok, a kari és az egyetemi tanács tevékenysége a tanszékekre alapozódik. Hiszen a napi kérdések ott dölnék el, egy évfolyam és a tanszék kapcsolata befolyásolhatja az egyetemisták hangulatát, az egyetemi oktatás légkörét, s

ez óhatatlanul meghatározza a magasabb fórumok működését.

A kari tanácsba évfolyamonként egy ember kerül, az egyetemi tanácsba minden karról egy. Ez a néhány, szavazati joggal rendelkező hallgató nem kézfeltartással gyakorolhatást az egyetem életének alakulására. Hozzászólásuk megfogalmazása, felvételük, gyűjtése, s veleik döntéseik lehetnek De mit ér mindez, ha nélfelülük, ellenükre is lehet dönteni?

Az egyetem polgárok demokratikus részvétele a vezetésben tehát rendkívül elmentmondásos. Nem szabad azonban elhallgatnunk, hogy a jogok érvényesíthetőségében sok múlik az egyetemi KISZ-szervezeteken. Ahol tekintélyük van, mint például a műszakin, ott gyorsabb a fejlődés, remény van az ellentmondások feloldására. A műszakosok például minden karon füzetet vezetnek arról, hogy az egyes tanszékeken a tanszéki képviselők milyen javaslatokat tettek, azokra milyen válaszok születtek. Így az új képviselők megismerkedhet-

nek a régié csatáival, láthatják, mik az állandóan visszatérő gondok, s így a kari KISZ-vezetőség is érvekkel állhat a kar vezetése elé. Az orvosin az idén vezették be, hogy havonta összehívják a tanszéki képviselőket, és konzultálnak velük az aktuális gondokról, felkészítik őket a várható feladatokra.

Az egyetemi KISZ-szervezetek tehát felismerték a hallgatók képviselőinek fogvatékoságait, s megkezdtek ezek felszámolását. De erőfeszítéseikbe az indokoltnál több energiát kell fektetniük, ha az állami vezetés a hallgatók részvételét az irányításban szükséges rossznak tekinti. Ha a főhatóságok illetékesei a demokratikus fórumok elhatározását semmibe veszik, ellenükre döntenek, ha például a műszakin, ott gyorsabb a fejlődés, remény van az ellentmondások feloldására. A műszakosok például minden karon füzetet vezetnek arról, hogy az egyes tanszékeken a tanszéki képviselők milyen javaslatokat tettek, azokra milyen válaszok születtek. Így az új képviselők megismerkedhet-

Rege Sándor

Zárszó

Még öt nap és országsszerűte befejeződnék az ifjúsági parlamentek. A kéthónapos tanácskozássorozat minden bizonnyal úgy kerül majd be a krónikákba, mint az esztendő legjelentősebb ifjúsáspolitikai eseménye. Legjelentősebb, mert fiatalok több százezres tömegét mozgósította, nyílt fórumon találkozott egymással vezető és vezetett.

Az állami, gazdasági vezetők zöme egyenrangú fiatalokat tekintette a fiatalokat. Az idén is előfordultak azonban furcsaságok, kirívó esetek. Például kivilágított eseményen trónoló elnökség, közepén igazgatóval, hangzatos beszámoló, lent pedig homályba, hallgatásba burkolózott „hozzá nem szó-lók”. Vagy közös sérelmet takaró egyéni gondok, melyet „ez nem panasznapi” felkiáltással semlegesítettek.

A hibákon, fogvatékosá-gokon túl látni kell viszont a parlamentek cselekvésre készítő szerepét, környezetformáló hatását. A viták során kirajzolódott a fiatal nemzedék arculata, a tanácskozással visszhangja nyomán értesülhettünk a felöltött társadalomnak az ifjúságról alkotott véleményéről. Összegezve tehát igaz iskolája volt ez a tanácsko-zássorozat a közéletiségnek, a szocialista demokráciának. Ezekre és ezekre tanulták meg jogaik gyakorlását, a nyilvános szereplést.

Expressz út — csak fiataloknak

Még emlékszem arra az iskolai kirándulásra, melynek előkészítések az osztályfő-nök nyakába szakadt minden szervezési nehézség: hónapokon keresztül levelezgett, telefonált, sürgönyöket küldött, míg végre sikerült elintéznie, hogy a harmadik dé harmincöt tanulója szállást kapjon D. és S. városok között, ekkor és ekkor, ennyi és ennyi adag olcsó menüvel várják osztályunk kollektíváját. Aztán eszembe jutnak az egyénileg „összehozott” sátoros kalandok, nagy gyaloglásaink, hasztalan karlengetéseink az országutak szélén, eredménytelen stopjaink, majd a csüggedt barátok szidalmi, várótermekben átvirrasztott álmatlan éjszakák. Kétségtelen, ezeknek a vakáció kiruccanásoknak megvolt a maguk romantikája, de aligha vállalkozik mindenki ilyen „ahogy esik, úgy puf-fan” kirándulásokra. Különben is kedvező lehetőségek mutatja kínálkozik dolgozó és tanuló fiataloknak egyaránt a szabad idő, a téli, tavaszi, nyári szünet kultúrát, hasznos eltöltésére.

Talán a reklám- és propaganda hiányával magyarázható, hogy még mindig nem sokan ismerik az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda változatos programjait. Pedig az iroda — mint az a nevében is benne foglaltatik — elsősorban a diákok és az ifjúság (a 35 éven aluli fiatalok) pénztárcájához igazodva szervez különböző országjáró-, néprajzi, irodalmi, műemlék-, barlang- és vártúrákat egész éven át. Az általános, közép- és felsőfokú oktatási intézmények hallgatói tanulmányi kirándulásaik alkalmával számos kedvezményben részesülhetnek az Expressz szolgáltatásait igénybe véve. Az 1977-ben meghirdetett Edzett ifjúság tömegsport-mozgalomból eredő feladatok gyakorlati lebonyolításához is segítséget nyújt az iroda, s ugyancsak jelentős szerepet vállal a KISZ KB kezdeményezésére született Aranyjelvényesek az olimpiára-akció megrendezésében. Az aktualitásoknál ma radva a téli ajánlatok között jónéhány szánkó- és sítúra várja a Mátra, a Bükk, a Börzsöny, a Bakony, valamint a Sopron és a Kőszeg

környéki hegyekbe a „hidedg” sportok kedvelőit.

Lénárt Béla, az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda szegedi kirendeltségének vezetője tájékoztat év végi mérlegükről, a jövő évi tervekről:

— Az idén örvendetesen megnőtt a külföldre utazók száma. Több mint ötezer Csongrád megyei fiatal látogatót el a szomszédos országokba az Expressz útján. Sokan jártak Szeged testvérvárosában: Odesszában, Lódban, Temesváron és Szabadkán. Kimutatásaink szerint a megyéből 14 ezren vettek részt valamilyen beföldi túrán. Viszonylag kevés középiskolási diák található az utasok listáján. Kedvező fogadtatása volt az úttörő-akciónknak, melyet 1979-ben is folytatunk. Márciustól májusig — az iskolák szabad szombatjain — alkalmanként 120 gyereknek szerveztünk hétvégi programot Szabadkára, ahol megnézhetik a gyermekszínház előadásait és az állatkertet. Legnagyobb vállalkozásunk továbbra is a sok ezer fiatal mozgósító szegedi ifjúsági nanok megrendezése. Jól sikerült az Aranyjelvényesek az olimpiára-akció. A megyei próbákon 442-en indultak, közülük 214-en az országos próbákra is teljesítették. Érdemes jelentkezni erre, hiszen a legjobbak eljuthatnak a moszkvai olimpiára.

— Januárban és februárban sítúrára hívunk a fiatalokat a Magas-Tátrába. Ha lesz rá igény, sítanfolyamot is indítunk. Az iskolák figyelmébe ajánlanám hogy jövőre 5-6 napos erdélyi túrát szervezzünk, amely felér egy-egy történelem órával. De azokról sem felejtkezünk el, akik Csongrád megye nevezettségével szeretnének megismerkedni: őket körutazásra invitáljuk a megye öt városába. Hamarosan készül új programfüzetünk. Ez tartalmazza majd kirendeltségünk jövő évi utaztatási tervét, szolgáltatásainkat és az árakat. Várjuk a KISZ-szervezetek, az ifjúsági szocialista brigádok jelentkezését.

R. L.

SZÖVEG NÉLKÜL